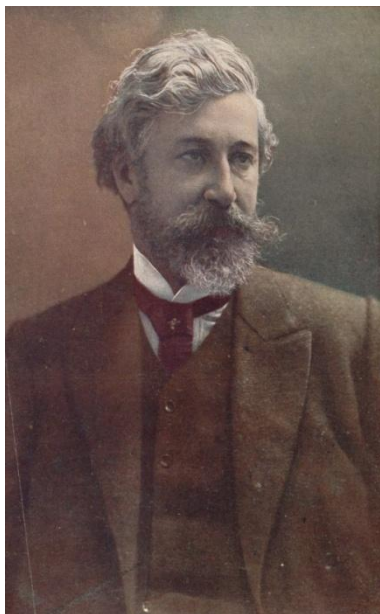

La “niña gorda” de Santiago Rusiñol

Dissabte 15 de desembre a les 10:30h

Santiago Rusiñol (Barcelona, 1861 – Aranjuez, 1931).

Pintor, escriptor, col·leccionista, periodista i dramaturg català. Fou un artista polifacètic i un dels líders del modernisme a Catalunya. La seva producció pictòrica, amb un miler d'obres, i literària, amb un centenar de títols, el situa com a referent decisiu de l'art, la literatura i les idees estètiques del seu temps.

Procedent d'una família d'industrials del tèxtil provinents de Manlleu. Ja a l'adolescència va començar a mostrar interès per l'art i l'escriptura, i es desinteressava del negoci familiar del qual n'era hereu.

El 1886 es casa amb Lluïsa Denís i a l'any següent neix la seva filla Maria, però pocs mesos després, el caràcter inquiet i el desig de veure món l'allunyen de la família. Viatja per Catalunya, Espanya, França i Itàlia.

El 1888 comença a col·laborar amb La Vanguardia.

El 1889 trenca relacions amb la família, però manté el contacte amb la filla i marxa a estudiar a París.

Entre 1890 i 1895 passa temporades a París i viu una època molt important en la seva trajectòria creativa. El 1893 instal·la el seu estudi a Sitges i l'anomena “El Cau Ferrat”, que esdevé un punt de referència modernista.

El 1899 pateix una greu malaltia i es retroba amb la seva dona. A conseqüència de la malaltia, es torna adicte a la morfina i marxa a França juntament amb la dona i la filla per desintoxicar-se. L'any següent s'haurà de sotmetre a una operació quirúrgica i es quedarà només amb un ronyó.

Durant la primera dècada del segle XX es consolida el seu prestigi com a pintor i escriptor prolífic. Rep premis i nominacions. El 1908 esdevé soci del Saló de París.

Entre 1910 i 1930 rebé un grau reconeixement, amb un prestigi innegable, però també patí el rebuig dels artistes i crítics noucentistes.

Va formar part activa de la cultura del seu temps, la va enriquir. Va defensar les seves idees amb fermesa, a les quals no mancava controvèrsia ni polèmica. Es va relacionar amb les personalitats artístiques i intel·lectuals més destacades del moment, especialment amb el pintor Ramon Casas i l'escultor Enric Clarasó.

Defineix la literatura modernista com “un art seriós que no enlluerni els pobres d'esperit amb teles i sederies de guardaroba i crom; un art espiritual, ple d'originals delicadeses i belles filigranes; un art que voldríem veure admirat a casa nostra, i del qual nosaltres esdevindríem els primers devots i els darrers artistes”.

Rusiñol descriu personatges i situacions realistes, però deixant entreveure al lector un altre pla, ocult, no explícit, que condiciona el context i els personatges des d'una zona d'ombra i de misteri. Va descobrint el que s'amaga sota la màscara que la societat imposa: l'enveja, l'odi darrere d'un somriure o els vicis ocults. Es mou enmig d'aquesta mena de "fira de les vanitats", captant amb indiferència tot allò que traslladarà subtilment al lector.

La seva obra escrita contrasta amb els seus quadres: si en aquests recull jardins d'ensomni i paisatges difuminats i suaus, en els textos recull una visió més crua, més humana i realista.

LA "NIÑA GORDA" (1917)

Som a Gràcia. Assistim al naixement d'una criatura de vuit quilos, "un munt de carn amb cara de criatura". Primer plora i menja per tres, després s'injecta novel·les romàntiques per la vena i, finalment, s'ensenya en una barraca de fira.

El fenomen creix en progressió geomètrica i inversament proporcional al cor de nereida que li forja la literatura. Aquell "munt de vida" és captivada per un domador de feres que gasta ulls blaus i l'engalipa per esdevenir una font de diners.

Seguint els paràmetres del fulletó i sense mirar prim, Rusiñol neda en l'abundància d'una antinovel·la, d'argument tragicocòmic i vodevilesca pinzellat amb un llenguatge viu, popular, lúdic i realista, i uns personatges sense escrúpols que alimenten la pantomima.

Rusiñol publica l'obra com a declaració de guerra contra la plana major del noucentisme. Hi trobem un humor hiperbòlic i asèptic, a fi de capgirar els tòpics que l'imaginari d'Eugeni d'Ors havia estampat a "La ben plantada" (1911) i Flaubert a "Madame Bovary" (1857). El noucentisme pretenia posar les bases d'un nou Estat, sense tenir en compte les misèries amb què malvivía una gran part de la societat catalana.

La niña gorda

Santiago Rusiñol

Direcció: Xavier Albertí

Sala Tallers, del 19/12/2018 al 04/01/2019.

Una de les millors novel·les de la literatura catalana per primera vegada adaptada al teatre.

Filla d'un lliurepensador alcohòlic i amb una educació sentimental a base d'exaltats fulletons sentimentals, la *niña gorda* és una cànvida criatura que acabarà sent exhibida com una atracció de circ per la magnitud de les seves canns, rodejada per un món sòrdid que alimenta contínuament la seva ingenuïtat per obtenir-ne un rendiment econòmic.

Espectacle de l'Epicentre Rusiñol.